

संपादकीय....

पावसाने उघड केली व्यवस्थेची पोलखोल

पावसाळा हा कोणत्याही शहराच्या नागरी व्यवस्थेची खरी परीक्षा असतो. उन्हाळ्यात कागदोपत्री पूर्ण झालेली कामे, बैठकीतील दावे, कोट्यवधी रुपयांच्या विकासकामांच्या घोषणा आणि प्रशासनाची तयारी यांचे वास्तव पहिल्याच मुसळधार पावसानंतर समोर येते. जालना शहरातही यंदा नेमके तेच चित्र दिसून आले आहे. विरोधी पक्षनेते कमलेश खरे व शिवसेनेच्या नगरसेवकांनी महापालिका आयुक्तांकडे दिलेल्या निवेदनातून अनेक गंभीर प्रश्न उपस्थित झाले आहेत. या आरोपांचे सत्य-असत्य प्रशासनाच्या चौकशीतून स्पष्ट होईल; मात्र या निमित्ताने जालना शहराच्या नागरी व्यवस्थेचा व्यापक आढावा घेण्याची गरज नक्कीच निर्माण झाली आहे. दरवर्षी पावसाळ्यापूर्वी नालेसफाई, रस्त्यांची दुरुस्ती, गटारांची स्वच्छता आणि पावसाचे पाणी न साचण्यासाठी विविध उपाययोजनांवर मोठा खर्च झाल्याचे सांगितले जाते. परंतु पहिल्याच पावसात अनेक भाग जलमय होत असतील, नाले तुंबत असतील आणि रस्त्यांवर खड्ड्यांचे साम्राज्य निर्माण होत असेल, तर नियोजनात किंवा अंमलबजावणीत गंभीर त्रुटी असल्याचा प्रश्न उपस्थित होणे स्वाभाविक आहे. विकासकामांवर खर्च झालेला प्रत्येक रुपया हा जनतेच्या करातून आलेला असतो. त्यामुळे त्या खर्चाचे परिणाम प्रत्यक्ष दिसणे ही नागरिकांची रास्त अपेक्षा आहे. शहरातील रस्त्यांची अवस्था हा केवळ सोयीचा नव्हे तर सुरक्षिततेचाही प्रश्न आहे. पावसाच्या पाण्याखाली लपलेले खड्डे अनेक अपघातांना कारणीभूत ठरतात. त्यातच पाईपलाईन किंवा सांडपाणी प्रकल्पासाठी खोदलेले रस्ते वेळेत पूर्ववत न केल्यास दुहेरी नुकसान होते. एकीकडे सार्वजनिक निधी खर्च होतो, तर दुसरीकडे नागरिकांना रोजचा त्रास सहन करावा लागतो. विविध विभागांमध्ये समन्वयाचा अभाव असल्याचे हे चित्र दर्शवते. स्वच्छतेचा प्रश्न हा केवळ सौंदर्याचा विषय नाही. तुंबलेले नाले, साचलेले पाणी आणि कचऱ्याचे ढीग हे संसर्गजन्य आजारांना निमंत्रण देतात. डॅंग्यू, मलेरिया, चिकुनगुनिया यांसारख्या साथीच्या रोगांचा धोका पावसाळ्यात वाढतो. त्यामुळे स्वच्छता विभागाची कार्यक्षमता, मनुष्यबळ, यंत्रणा आणि देखरेख यांचा गंभीरपणे पुनर्विचार करण्याची वेळ आली आहे. निवेदनात स्वच्छता निरीक्षकांच्या नियुक्त्यांबाबत करण्यात आलेले आरोपही प्रशासनाने पारदर्शक चौकशीतून स्पष्ट करणे आवश्यक आहे. नागरिकांच्या दैनंदिन जीवनाशी संबंधित आणखी एक महत्त्वाचा विषय म्हणजे पाणीपुरवठा. कोणत्या दिवशी आणि कोणत्या वेळेला पाणी मिळणार, याचे निश्चित नियोजन नसल्यास नागरिकांची गैरसोय अपरिहार्य ठरते. आधुनिक शहर व्यवस्थापनात माहितीचे नियोजन आणि नागरिकांशी प्रभावी संवाद हे प्रशासनाचे मूलभूत कर्तव्य मानले जाते. लोकशाही व्यवस्थेत विरोधी पक्षाची भूमिका केवळ टीका करण्यापुरती मर्यादित नसते. जनतेच्या समस्या प्रशासनापर्यंत पोहोचविणे, कामांवर प्रश्न उपस्थित करणे आणि उत्तरदायित्वाची मागणी करणे ही त्यांची घटनात्मक जबाबदारी आहे. त्याचवेळी प्रशासनानेही प्रत्येक आरोपाकडे राजकीय चष्म्यातून न पाहता वस्तुनिष्ठपणे पाहणे गरजेचे आहे. आरोप निराधार असतील तर वस्तुस्थिती पुराव्यांसह जनतेसमोर मांडावी आणि त्रुटी असतील तर त्या तातडीने दूर कराव्यात. जालना शहर आज जलनिस्सारण, रस्ते, स्वच्छता, पाणीपुरवठा आणि पायाभूत सुविधांच्या अनेक आव्हानांना सामोरे जात आहे. या प्रश्नांवर केवळ आरोप-प्रत्यारोपांची राजकारणापुरती चर्चा न होता ठोस कृती आराखडा, नियमित आढावा आणि पारदर्शक अंमलबजावणी आवश्यक आहे. नागरिकांना घोषणांपेक्षा परिणाम महत्त्वाचे असतात. पावसाने जालन्याच्या नागरी व्यवस्थेतील उणिवा समोर आणल्या आहेत. आता ही परिस्थिती बदलण्याची जबाबदारी प्रशासन, सत्ताधारी आणि विरोधी पक्ष या सर्वांची आहे. कारण शहराचे राजकारण वेगवेगळे असू शकते; पण शहराच्या समस्या आणि त्यावरील उपाय मात्र सामूहिक जबाबदारीतूनच शक्य आहेत.

शहरांच्या नियोजनाचा पुनर्विचार व्हावा!

मुंबईत मान्सूनने जोरदार सलामी दिली आहे. मागील दोन तीन दिवसांपासून मुंबईत चालू असलेल्या पावसाने मुंबईकरांची त्रेधातिरपीट उडवली. मागील ४८ तासांत मुंबईत ३८० मिली पाऊस झाला. या पावसाने १२ मुंबईकरांना हिरावून नेले. गेल्या तीन दिवसात मुंबईत १२ जणांना आपला जीव गमवावा लागला. या पावसाने क्षणात होत्याचे नव्हते झाले. दरवर्षीप्रमाणे यावेळीही पावसाने जोरदार हजेरी लावल्याने मुंबई पुन्हा एकदा तुंबली. पाणी तुंबल्यामुळे मुंबईकरांचे अतोनात हाल झाले. जागोजागी गुडघाभर पाणी साचले. रस्त्यांवर देखील पाणी साचले. रस्त्यांवर पाणी आल्याने रस्ते वाहतूक खोळंबली. महामार्गावर पाणी आल्याने शेकडो गाड्या जागेवरच थांबल्या त्यामुळे वाहतूक कोंडी झाली. रिक्षा, टॅक्सी यांनी जणू अघोषित संप पुकारला. रेल्वे मार्गावर पाणी साचून रूळ पाण्याखाली रेल्वेचे वेळापत्रक कोलमडले. मुंबई पुणे रेल्वे मार्गावर रूळ वाहून गेल्याने या मार्गावरील लांबपल्ल्याच्या गाड्या रद्द कराव्या लागल्या. काही गाड्यांचा मार्ग बदलावा लागला. पावसामुळे काही लांब पल्ल्याच्या गाड्या उशिराने धावू लागल्या. लोकलही धीम्या गतीने सोडाय्या लागल्या. लोकांच्या घरात पाणी साचल्याने लोकांचा संसार पाण्याखाली गेला. पावसामुळे शाळा कॉलेजना सुट्टी द्यावी लागली. एकूणच पावसाने मुंबईची चांगलीच दैना उडवली. या

पान १ व ४ वरून...आषाढी वारीच्या...

तेथेच मुक्काम राहील. दुसऱ्या दिवशी म्हणजे ११ जुलै रोजी जालना येथील छत्रपती शिवाजी महाराज पुतळ्यापासून दिंडी निघेल. कादराबाद, पाणीवेस मस्तगड,गांधीचमन, शनीमंदिर कचेरी रोड, नूतन वसाहत मार्गे अंबड रोडवरील यशवंतनगर येथील श्री. विठ्ठल रघुमाई मंदिरात प्रवचन होईल. तेथून दहा वाजता निघून लक्ष्मीकांतनगर मार्गे गोलापांगरी येथे नेहरू महाविद्यालयात व्याख्यान होईल. परेश्वर मंदिर येथे दुपारी विसावा. त्यानंतर सायंकाळी चार वाजता अंबड येथे दिंडी पोहोचेल. अंबडला तीर्थ विठ्ठल कार्यक्रम महाराष्ट्रातील अत्यंत सुपरीचीत गाजलेला ‘‘तीर्थ विठ्ठल क्षेत्र विठ्ठल’’ हा संगीतमय कार्यक्रम तेथील पंडित गोविंदराव जळगावकर नाट्यगृहात होणार आहे. शेवगा तालुका अंबड येथील यशवंत प्रतिष्ठानने हा कार्यक्रम आयोजित केलेला आहे.जालना जिल्ह्यातील सर्व कार्यक्रम तसेच दिंडीत सहभागी व्हावे, असे आवाहन कॉम्रेड अण्णा सावंत, प्रा. नारायणराव बोराडे, प्रा. रावसाहेब ढवळे, ज्ञानदेव पायगव्हाणे, गुलाबराव पाटील यांनी केले आहे.

जालना मुख्य...

पुन्हा अधोरेखित झाले आहे. जालना मुख्य टपाल कार्यालयातील कर्मचाऱ्यांनी दाखविलेली ही मानवतेची भावना आणि सेवाभाव नागरिकांसाठी प्रेरणादायी ठरत असून, ‘‘कर्तव्यापलीकडे जाऊन माणुसकी जपणारे पोस्ट कर्मचारी’’ अशी भावना नागरिकांनी व्यक्त केली. मुख्य पोस्ट मास्टर गणेश परिपेल्लि यानी निलेश शिळारकर यांचे अभिनंदन केले

जालना जिल्हा प्रशासन...

जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना नियंत्रण ठेवणार आहे.

यावेळी जिल्हाधिकारी अशिमा मित्तल यांनी सांगितले की, जिल्हा प्रशासन, कृषी विभाग आणि ग्लोबल विकास ट्रस्ट यांच्या संयुक्त प्रयत्नातून ३ हजार शेतकऱ्यांना या उपक्रमाचा थेट लाभ मिळणार आहे. आधुनिक आणि शाश्वत शैल्या माध्यमातून शेतकऱ्यांच्या जीवनात आर्थिक परिवर्तन घडवून आणण्याचा हा प्रभावी प्रयत्न ठरेल, असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला.

ग्लोबल विकास ट्रस्टचे संस्थापक अध्यक्ष मयंक गांधी यांनी सांगितले की, ‘‘देशात खरी नवक्रांती घडवायची असेल तर शेतकऱ्यांच्या प्रति एकर उत्पन्नात वाढ होणे अत्यावश्यक आहे.‘‘ याच ध्येयाने ट्रस्ट गेल्या अनेक वर्षांपासून कार्यरत असून, आजपर्यंत ५ हजारांहून अधिक गावे आणि ३४ हजारांपेक्षा अधिक शेतकऱ्यांपर्यंत संस्थेचे कार्य पोहोचले आहे. टाटा सामाजिक विज्ञान संस्था () यांनी केलेल्या स्वतंत्र परीक्षणात ट्रस्टच्या मार्गदर्शनाखाली शेतकऱ्यांच्या उत्पादनात दहापट वाढ झाल्याचे आढळून आले असल्याचा उल्लेख त्यांनी केला. येणाऱ्या काळात हे कार्य अधिक व्यापक स्वरूपात राज्यभर विस्तारण्याचा मानसही त्यांनी व्यक्त केला.

कृषीकुल येथे झालेल्या या महत्त्वपूर्ण बैठकीस ग्लोबल विकास ट्रस्टचे संस्थापक अध्यक्ष मयंक गांधी, जालना जिल्हाधिकारी आशिमा मित्तल, सनदी अधिकारी आर. रंगमंजू, प्रकल्प संचालक (आत्मा) अमोल आगवाण, उपविभागीय कृषी अधिकारी रामेश्वर रोडगे, जिल्हा रेशीम विकास अधिकारी अजय मोहिते, गजानन जंजाळ तसेच ग्लोबल विकास ट्रस्टचे वरिष्ठ अधिकारी उपस्थित

पावसाने २६ जुलै २००५ रोजी झालेल्या प्रलयकारी पावसाची आठवण झाली. पावसामुळे मुंबईची दैना झाल्यावर नेहमीप्रमाणे दोषारोपांची मालिका सुरू झाली. सत्ताधारी व विरोधक एकमेकांवर आरोपांच्या फै्या झाडू लागले. मोठ्या पावसाने मुंबईची दैना का झाली याला जबाबदार कोण ? यावर राजकारण सुरू झाले ; पण मोठ्या पावसानंतर मुंबईची दैना का होते ? पाऊस वाढला की मुंबईची तुंबई का होते ? या प्रश्नाकडे मात्र सर्वच पक्ष सोईस्कर डोळेझाक करीत आहेत. २६ जुलैच्या पावसानंतर शासन, प्रशासन आणि नागरिकांनीही कोणताच धडा घेतला नाही म्हणूनच ही वेळ पुन्हा आली. पूर्वी मुंबईत मोकळ्या जागा असायच्या त्यामुळे तिथे पाण्याचा निचरा व्हायचा. पण आता मुंबईत मोकळ्या जागाच राहिल्या नाहीत. विकासाच्या नावाखाली मुंबई सिमेंटचे जंगल बनले आहे. मुंबईतील रस्तेही सिमेंटचे आणि पेव्हर ब्लॉकचे बनले आहे त्यामुळे पाणी मुरायला मुंबईत जागाच नसते. त्यात मोठा पाऊस आणि भरती एकाच वेळी आली तर ते सर्व पाणी नागरी वस्तीतच शिरते. मुंबई तुंबण्याचे आणखी एक कारण म्हणजे प्लास्टिक ! राज्य सरकारने प्लास्टिकवर बंदी घातली असली तरी मुंबईत दररोज हजारो टण प्लास्टिक कचरा जमा होतो. या प्लास्टिक कचऱ्याचे व्यवस्थापन करण्यात प्रशासन अपयशी ठरत आहे. हे प्लास्टिक नदी,

होते. बैठकीनंतर उपस्थित मान्यवरांनी सिरसाळा येथे भेट देऊन ग्लोबल विकास ट्रस्टच्या माध्यमातून बीड जिल्ह्यात १०८ किलोमीटर नद्यांचे पुनरुज्जीवन, सिरसाळा तलावाचे खोलीकरण आणि विविध जलसंवर्धन उपक्रमांची प्रत्यक्ष पाहणी केली. या कामांचे कौतुक करत ग्रामीण विकासासाठी शासन आणि स्वयंसेवी संस्थांच्या समन्वयातून उभारल्या जाणाऱ्या अशा उपक्रमांची आवश्यकता असल्याचे मत उपस्थितांनी व्यक्त केले.

अंतरवाली सराटी...

जलतारा ही संकल्पना नागरिकांसमोर मांडून विहीर पुनर्भरण, रेन वॉटर हार्वेस्टिंग, वनराई बंधारे उभारणे, बदलत्या हवामानाचा विचार करून परंपरागत पीकपद्धतीत आवश्यक बदल करणे यातसेच गावामध्ये ‘जलपंचायत’ स्थापन करून लोकसहभागातून जलव्यवस्थापन करण्यावर त्यांनी विशेष भर दिला.

दौऱ्या दरम्यान जिल्हाधिकारी यांनी गावातील अंतर्गत रस्ते, नाल्या, स्वस्त धान्य दुकान, शाळा आणि अंगणवाडी केंद्रांना भेट देऊन प्रत्यक्ष पाहणी केली. विविध ठिकाणी आवश्यक सुधारणा करण्याबाबत ग्रामपंचायत पदाधिकारी व संबंधित विभागाच्या कर्मचाऱ्यांना सूचना देण्यात आल्या. शासकीय सुविधा अधिक परिणामकारकपणे नागरिकांपर्यंत पोहोचविण्यासाठी समन्वयाने काम करण्याचे निर्देशही त्यांनी दिले. विशेष सखोल पुनरीक्षण () अभियानाचाही त्यांनी सविस्तर आढावा घेतला. हे काम निर्धारित कालावधीत गुणवत्तापूर्ण पद्धतीने पूर्ण करण्याच्या सूचना संबंधित अधिकाऱ्यांना देण्यात आल्या. यावेळी मतदान केंद्रस्तरीय अधिकारी (बीएलओ) व बीएलओ पर्यवेक्षक यांच्या कामाचा आढावा घेत का कुटूंबाचा एन्युमरेशन फॉर्म प्रत्यक्ष भरून घेण्याची प्रक्रिया तपासण्यात आली. यामुळे क्षेत्रीय स्तरावरील कामाची गुणवत्ता व अचूकतेची खात्री करण्यात आली.

जिल्हाधिकारी मित्तल यांनी मौजे सौंदलगाव खर्द येथे सुमारे वीस वर्षांपासून बंद असलेला आणि समन्वयातून खुला करण्यात आलेला शेतरस्ता प्रत्यक्ष शेतता जाऊन पाहिला. या रस्त्यामुळे शेतकऱ्यांची वाहतूक व शेतीकामे सुलभ झाल्याचे सांगत शेतकऱ्यांनी जिल्हाधिकाऱ्यांचे आभार व्यक्त केले. जिल्हाधिकाऱ्यांच्या या मुक्काम दैन्यात जलसंवर्धन, ग्रामविकास, नागरिकांच्या समस्या सोडविणे, निवडणूक प्रक्रियेची तयारी आणि स्थानिक पातळीवरील विकासकामांचा प्रत्यक्ष आढावा घेण्यावर विशेष भर देण्यात आला. ग्रामस्थांशी थेट संवाद साधून त्यांच्या सहभागातून गावाचा सर्वांगीण विकास साधण्याचे आवाहनही त्यांनी यावेळी केले.

यदलापूरच्या शेतकऱ्यांच्या...

तोडगा निघालेला नसल्याची खंतही त्यांनी व्यक्त केली.

शेतकऱ्यांचे निवेदन आणि त्यांची बाजू सविस्तरपणे ऐकल्यानंतर आमदार बबनराव लोणीकर यांनी तत्काळ चे संचालक अनिलकुमार गायकवाड यांच्याशी दूरध्वनीवरून संपर्क साधला. यावेळी त्यांनी यदलापूर येथील संपादित जमिनींच्या मूल्यांकनात झालेल्या तांत्रिक त्रुटीची माहिती देत संपूर्ण प्रकरणाची सखोल तपासणी करण्याची विनंती केली. पात्र शेतकऱ्यांवर अन्याय होणार नाही, याची दक्षता घेऊन आवश्यक त्या सुधारणा करण्यात याव्यात तसेच न्याय्य नुकसानभरपाई मिळण्यासाठी सकारात्मक भूमिका घ्यावी, अशी मागणी त्यांनी

नाल्यामध्ये अडकल्याने तेथून पावसाचे पाणी वाहत जाण्यास अडचण निर्माण होते. राज्य सरकारने प्लास्टिकवर घातलेली बंदी किती योग्य आहे हे या पावसामुळे तरी नागरिकांना समजेल. नागरिकांनीही प्लास्टिकचा वापर टाळायला हवा. यासोबतच नागरिकांनी वाटेल तिथे कचरा टाकायची सवयही मोडायला हवी. ग्लोबल वॉर्मिंगमुळे दरवर्षी मुंबईच्या समुद्र पातळीत वाढ होतेय. मुंबई तुंबण्याचे हे ही एक कारण आहे. पावसामुळे केवळ मुंबईचीच नाही तर सर्वच मोठ्या शहरांची अशीच अवस्था होते. दोन वर्षांपूर्वी दिल्लीत झालेल्या मुसळधार पावसामुळे दिल्ली जलमय झाल्याचे आपण पाहिलेच आहे. सहा वर्षांपुर्वी राज्याची उपराजधानी असलेल्या नागपूर शहराचीही पावसामुळे दैना झाली होती. मुसळधार पावसामुळे नागपूर शहर पाण्याखाली गेले होते. त्यावेळी विधिमंडळाचे अधिवेशन नागपुरात सुरू होते. इतका पाऊस झाला की पावसाचे पाणी थेट विधान भवनात शिरले होते.

त्यामुळे विधिमंडळाचे अधिवेशन तहकूब करावे लागले. पावसामुळे विधिमंडळाचे अधिवेशन तहकूब करण्याची नागपुष्ी सरकारवर आली होती. पावसामुळे विधिमंडळाचे अधिवेशन तहकूब करण्याची इतिहासातील ती पहिलीच वेळ होती. मागील काही वर्षात पावसामुळे पुणे, मुंबई, नागपूर, नाशिक, औरंगाबाद, कोल्हापूर, सांगली ही

केली. यासोबतच आमदार लोणीकर यांनी परतूरचे उपविभागीय अधिकारी () यांच्याशीही दूरध्वनीवरून चर्चा केली. या प्रकरणावर प्रशासकीय स्तरावर तातडीने कार्यवाही व्हावी, यासाठी उपसभापती संभाजी वारे, यदलापूर गावातील शेतकरी प्रतिनिधी, महसूल विभागाचे अधिकारी आणि चे संबंधित अधिकारी यांची संयुक्त बैठक पुढील दोन ते चार दिवसांत आयोजित करण्याबाबत चर्चा करण्यात आली. या बैठकीमध्ये मूल्यांकन प्रक्रियेशी संबंधित सर्व कागदपत्रे, तांत्रिक बाबी, बाजारमूल्य निश्चितीचे निकष, संपादित क्षेत्राची माहिती तसेच शेतकऱ्यांच्या हरकती यांची सविस्तर छाननी करण्यात येणार आहे. सर्व संबंधित पक्षांची भूमिका ऐकून कायदेशीर चौकटीत सकारात्मक आणि न्याय्य तोडगा काढण्याचा प्रयत्न केला जाईल, अशी माहिती यावेळी देण्यात आली. दरम्यान, आमदार लोणीकर यांनी शेतकऱ्यांना त्यांच्या हक्काची नुकसानभरपाई मिळावी, यासाठी आपण सातत्याने पाठपुरावा करू, अशी खात्री दिली. प्रशासनानेही या विषयाकडे संवेदनशीलतेने पाहून कोणत्याही पात्र शेतकऱ्यावर अन्याय होणार नाही, याची काळजी घ्यावी, असे त्यांनी संबंधित अधिकाऱ्यांना स्पष्टपणे सांगितल्याची माहिती सूत्रांनी दिली. या घडामोडींमुळे यदलापूर येथील समृद्धी महामार्गग्रस्त शेतकऱ्यांमध्ये न्याय मिळण्याबाबत आशावाद निर्माण झाला असून, प्रस्तावित बैठकीकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे. बैठकीत कोणता निर्णय होतो आणि नुकसानभरपाईच्या प्रश्नावर कोणता मार्ग निघतो, याकडे शेतकऱ्यांसह परिसरातील नागरिकांचे लक्ष लागले आहे.

टेंभुर्णीतील जिर्ण...

निर्णय घ्यावा. ३. पावसाळ्यापूर्वीच ही कारवाई करून नागरिकांच्या जीवाला असलेला धोका टाळावा.

प्रशासनाने याकडे गांभीर्याने पाहून नागरिकांच्या आरोग्याची काळजी घ्यावी. अन्यथा तीव्र आंदोलन छेडू,‘‘ असा इशारा ग्रामस्थांनी दिला आहे. जिल्हा परिषद प्रशासन या गंभीर प्रश्नावर तातडीने निर्णय घेऊन नागरिकांना दिलासा देईल, अशी अपेक्षा व्यक्त होत आहे.

सदरील जुन्या पशुसंवर्धन दवाखान्याची इमारत पाडण्यासाठी ग्रामपंचायत च्या वतीने ठाव पारीत करून कळविले याकडे वरिष्टांनी लक्ष देऊन संबधीत जिल्हा परिषद बांधकाम विभागाचे अधिकारी यांनी पाहणी करून वरिष्टांना आवाहल द्यावा

जगदीश आढाव
प्रशासक ग्रा प टेंभुर्णी

सदर चा जुनी पशुसंवर्धन दवाखाना इमारती मध्ये घाणाच साचलेले आहे यामुळे मोक्याच्या ठिकाणी असलेल्या या परिसरातील घाणीच्या सामराज्रा नागरीकांच्या आरोग्यस धोकादायक आहे.

शौकत भाई बागवान

राजस्थानचे महामहिम...

मार्गदर्शन केले. याप्रसंगी डॉ. गोविंद भताने यांनी महामहिम राज्यपालांचे मनःपूर्वक आभार मानले. त्यांच्या प्रेरणादायी मार्गदर्शनामुळे सामाजिक कार्याला अधिक बळ मिळेल आणि भविष्यात अधिक जोमाने लोकसेवा करण्याची प्रेरणा मिळाल्याची भावना त्यांनी व्यक्त केली.

राजस्थानचे महामहिम राज्यपाल मा. श्री.

शहरे जलमय झाल्याचे आपण पाहिले आहे. राज्यातील सर्वच शहरात कमी अधिक प्रमाणात हीच परिस्थिती आहे. पाऊसही बेभरवशाचा झाला आहे. पूर्वीसारखा पावसाचा देखील अंदाज येत नाही. दोन दोन महिने न येणारा पाऊस दोन तासात येऊन दोन महिन्यांची सरासरी गाठतो. आता हेच पहा ना जून महिन्यात पाठ फिरवणाऱ्या पावसाने ज्युली महिन्याच्या सुरवातीलाच धुमाकूळ घातला आहे.

अवघ्या दोन दिवसात त्याने दोन महिन्याची सरासरी ओलांडली आहे. जुलै महिन्याचा सुरवातीलाच इतका पाऊस यापूर्वी कधीही झाला नव्हता. या सर्व परिस्थितीचा विचार करता मुंबई, पुणे, नागपूर, नाशिक, औरंगाबाद, कोल्हापूर, सांगली यासारख्या मोठ्या शहरांच्या नियोजनाचा पुनर्विचार होणे गरजेचे आहे. जलव्यवस्थापनाची आजची पद्धत बदलून नवीन पद्धतीचा अवलंब करायला हवा. त्यासाठी उच्च तंत्रज्ञानाचा वापर करायला हवा. त्यासाठी परदेशातील तज्ज्ञांची मदत घ्यायला हवी. परदेशातील जलव्यवस्थापनाचा अभ्यास करण्यासाठी तज्ज्ञांना परदेशात पाठवायला हवे. परदेशातील अधिकाऱ्यांची त्यासाठी मदत घ्यायला हवी.

श्याम ठाणेदार

दौंड जिल्हा पुणे

हरिभाऊ नाना बागडे यांची ही सदिल्छा भेट जालना जिल्ह्यासाठी अभिमानास्पद ठरली. उपस्थितांसाठी हा प्रेरणादायी आणि संस्मरणीय क्षण ठरला.

यावेळी नगरसेवक किशोर पांगारकर, नगरसेवक अमोल ठाकूर, सुरज निकाळजे, अॅड. श्रीराम हुशे तसेच विविध क्षेत्रांतील मान्यवर उपस्थित होते.

आज मुलांचे मानसिक...

यांनी विद्यार्थ्यांना सोशियल रेझिलिअन्स’ (सामाजिक कणखरपणा)*※ विकसित करण्याचे आवाहन केले. मित्रांच्या कोणत्याही चुकीच्या दबावापुढे () न झुकता अत्यंत त्यामणे ‘नाही’ () म्हणण्याची हिंमत मुलांनी अंगी बाणवली पाहिजे, असे त्यांनी स्पष्ट केले. तसेच, करिअरची निवड करताना केवळ इतरांचे अनुकरण न करता स्वतःची आवड (), बौद्धिक कल () आणि आपले व्यक्तिमत्त्व ओळखूनच ध्येयनिश्चिती करावी, असा मोलाचा सल्ला त्यांनी दिला.

कठोर शिस्तीचा तणाव घालवण्यासाठी ‘बडी सिस्टीम’ व ध्यानाचा वापर:

सैनिकी शाळेत पहाटे उठण्यापासून ते रात्री झोपेपर्यंतचे कडक वेळापत्रक पाळावे लागते, ज्यामुळे कधीकधी विद्यार्थ्यांवर मानसिक ताण निर्माण होतो. हा ताण हलका करण्यासाठी शाळेत नियमित ध्यान (), विपश्यना तंत्र, शारीरिक व्यायाम, संगीत ऐकणे आणि स्वतःचे छंद जोपासणे आवश्यक आहे.

नवीन विद्यार्थ्यांना भावनिक आधार देण्यासाठी शाळेत ‘बडी सिस्टीम’ () लागू करावी, ज्यामध्ये वरिष्ठ विद्यार्थी नवीन विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शकाप्रमाणे मदत करतील. शिक्षक आणि हाऊस मास्टर्सनी केवळ शिस्त लावणारे अधिकारी न राहता विद्यार्थ्यांचे ‘मित्र आणि मार्गदर्शक’ बनावे. मुलांचे म्हणणे शांतपणे ऐकून घेत त्यांच्या भावनांना मोकळीक द्यावी. अत्यंत गंभीर प्रसंगी नातेवाईक, समुपदेशक, मानसतज्ज्ञ किंवा तज्ज्ञ डॉक्टरांचा सल्ला घेण्यास कचरू नये, असेही डॉ. खरात यांनी नमूद केले.

मान्यवरांची उपस्थिती आणि समारोप:

‘‘जर आपण किशोरवयीन मुलांचे मानसिक आरोग्य (–) आज जपले, तरच त्यांचे भविष्य खऱ्या अर्थाने उज्वल () होईल, ‘‘ या सकारात्मक आणि विचारप्रवर्तक संदेशाने कार्यशाळेची सांगता झाली. या महत्त्वपूर्ण कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी पार्थ सैनिकी शाळेचे प्राचार्य अंकुश खराबे सर लाभले होते. याप्रसंगी प्रा.डी.एल. राक्षे सर, प्रा. भगवान पुडुळ, प्रा. गवड सर यांच्यासह शाळेतील संपूर्ण प्राध्यापक वृंद, हाऊस मास्टर्स आणि इतर कर्मचारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. सदर कार्यशाळेमुळे विद्यार्थ्यांमध्ये एक नवीन ऊर्जा आणि आत्मविश्वास पाहायला मिळाला.

सिद्धार्थ महाविद्यालयाच्या...

एम. के. पवार, शंकर देवडे, ग्रामस्थ तसेच राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे स्वयंसेवक विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. या उपक्रमामुळे पर्यावरण संरक्षणाबाबत जनजागृती होण्यास हातभार लागला असून महाविद्यालय व ग्रामस्थ यांच्यातील स्नेहसंबंध अधिक दृढ झाल्याची भावना उपस्थितांनी व्यक्त केली.

टेंभुर्णी बस...

नागरिकांनी आणि प्रवासी संघटनांनी शासनाने यात लक्ष घालण्याची मागणी केली आहे. सर्वचजण जबाबदारी झटकत असतील तर अतिक्रमण कधी काढणार, असा सवाल उपस्थित करत शासनाने तातडीने लक्ष घालून टेंभुर्णी बस थांबा अतिक्रमणमुक्त करावा अशी मागणी होत आहे.

टेंभुर्णीतील जिर्ण पशुसंवर्धन दवाखान्याच्या खोल्यांमुळे गावकऱ्यांच्या आरोग्याला धोका!

मोडकळीस आलेल्या इमारतीत घाणीचे साम्राज्य; जि.प. मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी तातडीने पाडण्याची परवानगी द्यावी, ग्रामस्थांची मागणी

दत्ता देशमुख
जालना जिल्ह्यातील टेंभुर्णी गावातील *जिर्ण झालेल्या पशुसंवर्धन दवाखान्याच्या खोल्यांमुळे* संपूर्ण गावकऱ्यांच्या आरोग्याला गंभीर धोका निर्माण झाला आहे. अनेक वर्षांपासून बंद अवस्थेत असलेल्या या इमारतीत *घाण, कचरा साचला असून साप, विंचू व डासांचे प्रजनन केंद्र* बनले आहे. ही इमारत कधीही कोसळून दुर्घटना होऊ शकते, अशी भीती ग्रामस्थांनी व्यक्त केली आहे.

ग्रामपंचायत कार्यालय टेंभुर्णीला इमारत पाडण्याची परवानगी देण्यासाठी जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी तातडीने लक्ष घालावे,* अशी मागणी

नागरिक करत आहेत.सदर जुन्या पशुसंवर्धन दवाखान्या शेजारी पोलीस स्टेशन बस थांबा सार्वजनिक वाचनालय दुसऱ्या बाजूने लोकवस्ती यामुळे अगदी मोक्याच्या ठिकाणी घाणीचे साम्राज्य पसरले आहे यामुळे टेंभुर्णी शहराच्या अगदी नाकावर असलेल्या या पशुसंवर्धन विकास दवाखाना जुन्या इमारतीच्या परिसरात खोल्या मध्ये नागरिक लघुशंका संडास शेजारच्या महिला घाण आणून टाकत असल्याने सर्वाधिक दुर्गंधी निर्माण झाली आहे

जिर्ण व धोकादायक इमारत :* पशुसंवर्धन विभागाचा जुना दवाखाना गेल्या अनेक वर्षांपासून बंद आहे. *भितींना तडे गेले असून छताचा काही भाग कोसळला आहे.*

कोणत्याही क्षणी मोठी दुर्घटना घडू शकते. २. *आरोग्याला धोका :* बंद खोल्यांमध्ये *कचरा व साचलेल्या पाण्यामुळे डासांचा प्रचंड प्रादुर्भाव* झाला आहे. यामुळे

दुरवस्था झाल्यामुळे या ठिकाणी *दारू पिणे, जुगार व इतर असामाजिक कृत्ये* सुरू असल्याच्या तक्रारी आहेत. शाळकरी मुले या भागातून जाताना घाबरतात.

४. *परवानगीचा अडसर :* ग्रामपंचायत कार्यालय टेंभुर्णीने ही *धोकादायक इमारत तातडीने पाडण्याचा ठराव* केला आहे. मात्र, ही जागा जिल्हा परिषदेच्या मालकीची असल्याने *जि.प. कडून पाडण्याची लेखी परवानगी* मिळणे आवश्यक आहे. ती अद्याप मिळालेली नाही.

ग्रामस्थांचा संताप
एका ग्रामस्थाने सांगितले, -“ही इमारत गावाच्या मध्यभागी आहे. *आमच्या लहान मुलांच्या जिवाला धोका आहे.* प्रशासन

फक्त पत्रव्यवहारात वेळ घालवत आहे. पावसात ही इमारत पडली तर जबाबदार कोण?‘‘

तातडीची मागणी
या पार्श्वभूमीवर टेंभुर्णीतील नागरिक व ग्रामपंचायत सदस्यांनी *जिल्हा परिषद जालना, मुख्य कार्यकारी अधिकारी डॉ. कृष्णाकांत कनवारिया* यांना विनंती केली आहे की,

१. तातडीने पाहणी करून ग्रामपंचायत कार्यालय टेंभुर्णीला जिर्ण इमारत पाडण्याची परवानगी द्यावी.

२. पाडल्यानंतर त्या जागेचा *सार्वजनिक आरोग्यासाठी किंवा सामुदायिक कामासाठी* वापर करण्याबत **(पान २ वर)**

अखिल भारतीय लोकहित महासंघाच्या जालना जिल्हा सहसचिवपदी राफीक शेख तर जालना शहर सोशल मिडीया प्रमुखपदी सय्यद मोईन यांची नियुक्ती

जालना - प्रतिनिधी
लोकांच्या हितासाठी सदैव तत्पर असणाऱ्या अखिल भारतीय लोकहित महासंघाच्या जालना जिल्हा सहसचिवपदी लक्कडकोट येथील समाजसेवक शफीक शेख मुनीर शेख यांची तर जालना शहर सोशल मिडीया प्रमुखपदी नुतन वसाहत येथील सय्यद मोईन सय्यद निसार यांची नियुक्ती नुकतीच महासंघाचे अध्यक्ष शेख चाँद पी. जे. यांच्या हस्ते करण्यात आलेली आहे, यावेळी महासंघाचे जालना शहर सहसचिव ईम्रान खान यांची विशेष उपस्थिती होती.

समाजातील तळागळालील वंचीत, वृद्ध, युवक, महिला, विद्यार्थी, कामगार या सर्वांच्या हितासाठी सर्वातपरी प्रयत्न करावे असे आवाहन नियुक्ती पत्रामध्ये करण्यात आलेले आहे.

सदर नियुक्ती बद्दल

राजस्थानचे महामहिम राज्यपाल हरिभाऊ नाना बागडे यांची डॉ. गोविंद भताने यांच्या निवासस्थानी सदृच्छा भेट

डॉ. भतानेस छाया फाउंडेशनच्या कार्याचे कौतुक

जालना । प्रतिनिधी
राजस्थानचे महामहिम राज्यपाल मा. श्री. हरिभाऊ नाना बागडे यांनी जालना येथील युवा समाजसेवक तथा डॉ. भतानेस छाया फाउंडेशनचे संस्थापक व संचालक डॉ. गोविंद भताने यांच्या निवासस्थानी सदृच्छा भेट देऊन कुटुंबीयांशी आत्मीय संवाद साधला. यावेळी सामाजिक, शैक्षणिक, आरोग्य, युवक विकास आणि राष्ट्रनिर्माणशी संबंधित विविध विषयांवर सविस्तर चर्चा झाली.

सदृच्छा, आत्मीयता आणि प्रेरणादायी संवादांमुळे ही भेट अविस्मरणीय ठरली. महामहिम राज्यपालांच्या आगमनावेळी डॉ. गोविंद भताने, त्यांच्या पत्नी डॉ. अभिसारिका भताने, आई श्रीमती छाया भताने, वडील श्री. नागनाथ भताने, भाऊ अॅड. महेश भताने, सौ. सोनाली भताने तसेच विविध क्षेत्रातील मान्यवरांनी पुष्पगुच्छ देऊन त्यांचे उत्स्फूर्त स्वागत केले. संवादादरम्यान मा. श्री. हरिभाऊ नाना बागडे यांनी

युवकांनी समाजाप्रती उत्तरदायित्वाची भावना जोपासत आरोग्य, शिक्षण, पर्यावरण संवर्धन, सामाजिक समता, जनजागृती आणि राष्ट्रहिताच्या कार्यात सक्रिय सहभाग घ्यावा, असे आवाहन केले. राष्ट्राच्या प्रगतीमध्ये तरुणांची भूमिका अत्यंत महत्वाची असून समाजहितासाठी कार्य करणारे युवकच सक्षम आणि मूल्याधिष्ठित नेतृत्व घडवू शकतात, असे त्यांनी सांगितले. यावेळी डॉ. गोविंद भताने यांनी

समाजजोपयोगी माध्यमातून राबविण्यात येणाऱ्या आरोग्य जनजागृती मोहिमा, मोफत दंत व आरोग्य तपासणी शिबिरे, रक्तदान शिबिरे, पर्यावरण संवर्धन उपक्रम, युवक सक्षमीकरण, क्षयरोगमुक्त भारत अभियानातील सहभाग तसेच विविध समाजोपयोगी उपक्रमांची माहिती दिली. फाउंडेशनच्या कार्याची दखल घेत महामहिम राज्यपालांनी या उपक्रमांचे विशेष कौतुक केले. समाजहितासाठी सातत्याने

कार्य करणाऱ्या तरुणांना शासन व समाजाने प्रोत्साहन देणे आवश्यक असल्याचे मत त्यांनी व्यक्त केले. भविष्यातही अधिक व्यापक प्रमाणात समाजोपयोगी कार्य करण्यासाठी त्यांनी शुभेच्छा देत फाउंडेशनला पाठिंबा व्यक्त केला.

महामहिम राज्यपालांनी कुटुंबीयांशीही आत्मीय संवाद साधत भारतीय संस्कृती, कुटुंबव्यवस्था, मूल्याधिष्ठित जीवन आणि समाजसेवेच्या परंपरेविषयी **(पान २ वर)**

आज मुलांचे मानसिक आरोग्य जपले, तरच देशाचे भविष्य उज्ज्वल होईल’ – डॉ. गजानन खरात यांचे प्रतिपादन

जालना – प्रतिनिधी
आठवी ते बारावी हा विद्यार्थ्यांच्या आयुष्यातील शारीरिक, मानसिक आणि भावनिक स्थित्यंतराचा अत्यंत संवेदनशील टप्पा असतो. त्यातच घरच्या मायेच्या वातावरणातून थेट निवासी सैनिकी शाळेसारख्या कठोर शिस्तीच्या आणि कडक वेळापत्रकाच्या वातावरणात राहताना विद्यार्थ्यांसमोरील आव्हाने द्विगुणित होतात. या पार्श्वभूमीवर, विद्यार्थ्यांमधील मानसिक व भावनिक समस्यांचे निराकरण

या कार्यशाळेला शाळेतील ‘होम सिकनेस’ आणि भावनिक जवळपास ५०० हून अधिक बदल स्वाभाविक: पालकांनी व विद्यार्थ्यांनी उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिला.

कार्यशाळेत मार्गदर्शन करताना डॉ. गजानन खरात म्हणाले की, नवीन प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना घरापासून दूर राहिल्यामुळे ‘होम सिकनेस’ (घराची ओढ किंवा उदास वाटणे) होणे अतिशय नैसर्गिक आहे. मात्र, हा त्रास तात्पुरता असतो. साधारणपणे ३ ते ६ आठवड्यांत मुले या नवीन वातावरणाशी स्वतःला जुळवून घेतात. किशोरवयीन मुलांमध्ये होणाऱ्या संप्रेरकांच्या () बदलांमुळे अचानक राग येणे, चिडचिड होणे किंवा एकाकी वाटणे अशा

प्रा योगेश लहामटे यांची वस्तीगृह प्रमुखपदी नियुक्ती

जालना - प्रा डॉ राजेंद्र सोनवणे
जे ई एस महाविद्यालय जालना च्या वस्तीगृह प्रमुख पदी प्रा. योगेश लहामटे यांची नियुक्ती करण्यात आली असून,त्याबद्दल त्यांचे प्राचार्य डॉ.गणेश अग्निहोत्री व उपप्राचार्य डॉ.उमेश मोगले, उपप्राचार्य डॉ. सुमंत विक्रम, प्रा. यशवंत सोनूने,राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी डॉ राजेंद्र सोनवणे, डॉ राजेश सरकटे, प्रा. सुनील इंदुरकर आदींनी अभिनंदन केले आहे.

सिद्धार्थ महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागातर्फे रेपाळा येथे वृक्षारोपण कार्यक्रम

दत्ता देशमुख
सिद्धार्थ कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, जाफ्राबाद येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागातर्फे मौजे रेपाळा, ता. जाफ्राबाद येथे दि. ७ जुलै २०२६ रोजी वन महोत्सव उपक्रमांतर्गत वृक्षारोपण कार्यक्रम उत्साहपूर्वक वातावरणात संपन्न झाला. सिल्लोड शिक्षण संस्थेचे सचिव डॉ. राहुलजी म्हस्के व महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. सविता सिनगारे यांच्या मार्गदर्शनाखाली हा उपक्रम राबविण्यात आला.

विविधतेचे संरक्षण आणि हरित परिसर निर्मितीचा संदेश समाजापर्यंत पोहोचविण्याच्या उद्देशाने राष्ट्रीय सेवा योजना स्वयंसेवकांनी विविध प्रकारच्या वृक्षांची लागवड केली. या उपक्रमात ग्रामस्थांनीही उत्स्फूर्त सहभाग नोंदवून वृक्षांचे संगोपन

जपण्याचे महत्त्व याविषयी मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमास रेपाळा गावचे सरपंच गणेश शेळके, उपसरपंच दिलीप देवळे, इंग्रजी विभागप्रमुख प्रा. डॉ. कैलास पाटील, प्रा. डॉ. शरद मोहरीर, महाविद्यालयातील प्रसिद्ध प्रमुख प्रा. अनिल वैद्य, राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डॉ. शिवाजी जगतवाड, प्रा. डॉ. प्रदीप मिसाळ, प्रा. सौ. सरिता मनियार, जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळेचे शिक्षक किर्ण तिडके व श्रीकांत कारले, शिपाई अंकुश राठोड **(पान २ वर)**

२०१७ ते २०२६ मधील सरसकट कर्जमाफीची मागणी अभ्यास समितीला निवेदन; जाचक अटींमुळे शेतकरी वंचित असल्याचा आरोप

दत्ता देशमुख
राज्यातील कर्जमाफी योजनेतील तांत्रिक अडचणींमुळे लाखो शेतकरी लाभार्थ्यास वंचित राहत असल्याचा आरोप करत अँग्रो इंडिया गट शेती संघाचे गटसमन्वयक भावराव हरीभाऊ आटपाळे यांनी कर्जमाफी अभ्यास समितीचे अध्यक्ष प्रवीण परदेशी यांना निवेदन दिले आहे. सध्याची कर्जमाफी अभ्यास समिती ही शेतकऱ्यांना न्याय देणारी नसून प्रत्यक्षात चाळणी समिती म्हणून काम करत असल्याचे या

निवेदनात म्हटले आहे. महात्मा जोतीबा फुले कर्जमाफी २०१९ आणि पुण्यश्लोक अहिल्याबाई होळकर कर्जमाफी २०२६ या दोन्ही योजनांमध्ये बँकांच्या प्रक्रियेमुळे अनेक शेतकरी लाभार्थ्या बाहेर पडत आहेत. यामुळे १ एप्रिल २०१९ ऐवजी १ ऑक्टोबर २०१७ ते ३० मार्च २०२६ अशी शासन निर्णयात दुरुस्ती करावी आणि १ ऑक्टोबर २०१७ पासून सरसकट कर्जमाफी लागू करावी, अशी प्रमुख मागणी आटपाळे यांनी केली आहे. २०१९ च्या

योजनेत ३० सप्टेंबर २०१८ पर्यंतच्याच थकीत कर्जाची नावे बँकांनी पाठवली. त्यामुळे १ ऑक्टोबर २०१८ ते ३० मार्च २०१९ या कालावधीतील शेतकरी वगळले गेले. सध्याच्या योजनेतही १८ महिन्यांतील शेतकरी लाभार्थ्यास दूर राहणार असून, एकूण ३६ महिन्यांतील कर्जदार शेतकरी योजनेबाहेर असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले. आमदार रोहित पवार यांनी ७० टक्के शेतकरी वंचित राहत असल्याचा केलेला दावा वस्तुस्थितीला धरून

टेंभुर्णी बस थांब्यावरील अतिक्रमणावरून अधिकाऱ्यांची टोलवाटोलवी

सा.बा. विभाग आणि ग्रामपंचायतीकडून जबाबदारी झटकण्याचे प्रकार, अपघाताचा धोका वाढल्याने नागरिक त्रस्त

दत्ता देशमुख
टेंभुर्णीतील मुख्य हायवे रोडच्या शेजारी असलेल्या दुकानदारांनी बस थांब्यावर केलेल्या अतिक्रमणाचा प्रश्न पुन्हा एकदा ऐणीवर आला आहे. मात्र या अतिक्रमणाची जबाबदारी घेण्यास सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे अधिकारी तयार नाहीत. या संदर्भात विचारणा केली असता सा.बा. विभागाचे अभियंता शाम कंबरे यांनी थेट जबाबदारी झटकली. हा रोड जागतिक बँकेच्या निधीतून करण्यात आला आहे, त्यामुळे अतिक्रमण काढण्याची जबाबदारी देखील जागतिक बँकेचीच आहे, असे ते म्हणाले. रोड त्यांनी केला, त्यांनीच

अतिक्रमण काढावे, अशी भूमिका त्यांनी मांडली. दुसरीकडे हायवे रोड लगतचे अतिक्रमण हे सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अधिकारात येते, असे स्थानिक ग्रामपंचायत अधिकारी सांगतात. सा.बा. अधिकारी थेट जागतिक बँकेचे नाव पुढे करून हात वर करत असल्याने दोन्ही यंत्रणांमधील ढकलाढकलीत नागरिक भ्रष्टडे जात आहेत. हायवे लगतच्या बस थांब्यावर दुकाने, हातागड्या आणि पत्र्याचे शेड उभारल्याने प्रवाशांना बसची वाट पाहण्यासाठी जागा शिल्लक राहिली नाही. गाळेधारकांनी आणि घर मालकांनी भाड्याने दिलेल्या

गाळ्याच्या समोर तब्बल २० फुटांचे पत्र्याचे शेड तयार केले आहेत. रोडच्या अगदी कडेला भाडेकरू व्यावसायिकांनी दुकाने थाटल्याने दुचाकी, चारचाकी गाड्या हायवेवरच उभ्या राहत आहेत. यामुळे बस चालकांना आणि खाजगी वाहनचालकांना

मोठी समस्या निर्माण झाली असून प्रशासन याकडे डोळेझाक करत आहे. रोडवरील अपघात वाढत असल्याने शाळकरी मुले आणि वयोवृद्ध महिला प्रवाशांना बसची वाट पाहताना जीव मुठीत घेऊन उभे राहावे लागत आहे. तक्रारी करूनही कोणतीही कारवाई

त्यावरील अतिक्रमण हटवण्याची जबाबदारी ही शासन आणि स्थानिक प्रशासनाची असल्याचे सांगत **(पान २ वर)**

अतिक्रमण काढण्यासाठी पुढाकार घ्यावा

‘‘मेन जाफ्राबाद ते जालना हायवे रोडवर अतिक्रमण झाल्याने संभाव्य आपघात होण्याची शक्यता नाकारता येत नाही म्हणून सा.बा. विभाग व ग्रामपंचायत कार्यालयात निवेदन दिले परंतु दुर्लक्ष होत आहे यामुळे दाद कोणाकडे मागवावी अशी पंचाईत झाली संबंधित अधिकारी यांनी याकडे लक्ष वेधून अतिक्रमण तात्काळ काढण्यासाठी पुढाकार घ्यावा’’

अनेक – नागरिक,, प्रवासी, शाळेतील मुले

सुरक्षेचा गंभीर प्रश्न निर्माण झाला आहे. जबाबदारी निश्चित करून तात्काळ कारवाई न झाल्यास आंदोलनाचा इशारा देखील नागरिकांनी दिला आहे.